

Straat: Ter Hoffstedeweg
Huisnummer: 23
Postcode:2051 EP
Plaats: Overveen
Buurt: Kweekduin
MIP-nummer: NH-BLOEM-291
Object: Villa Over-duin
Architect: S.P. Rijnierse
Bouwjaar: 1901

Inleiding

De VILLA is gebouwd als eigen woonhuis voor de lokale architect S.P. Rijnierse. Rijnierse ontwierp in de regio vele landhuizen voor de elite en richtte zich daarbij op de stijl van de zeventiende en achttiende eeuw. Met name de toenmalige landhuizen zoals die voor de gegoede burgerij aan de Vecht gebouwd werden. De stijl is te kenmerken als een streng symmetrische, classicistische baksteenarchitectuur, in het onderhavige geval van het eigen woonhuis voorzien van een Engels aandoende portico. De bouw van het eigen woonhuis in 1901 ging aan vele vergelijkbare villa's, ook door andere architecten als De Maaker, vooraf en is daarmee in Bloemendaal een vroeg voorbeeld van deze (landelijke) trend. De situering in het villapark Kweekduin was in de directe nabijheid van de welgestelde clientèle van de architect. Aan de achterzijde van het huis is - in stijl - een garage gebouwd.

Het ontwerp van het villapark Kweekduin is van de hand van de bekende tuin- en landschapsarchitect L.A. Springer uit 1898-1899. In het wegenplan maakt hij optimaal gebruik van het aanwezige duinlandschap, door de straten overwegend noord-zuid te laten verlopen. De opdrachtgever van het in de nabijheid van een station ontwikkelde villapark was de NV Binnenlandsche Exploitatiemaatschappij van Onroerende Goederen. Dezelfde maatschappij die ook Kinheimpark zou ontwikkelen. De bebouwingsdichtheid van de villa's op deze aantrekkelijke locatie is groter dan in de nabijgelegen villaparken Duin en Daal en het Bloemendaalsche Park. Overigens is de stedenbouwkundige context aangetast door de hoge erfafscheiding waardoor het zicht op de villa belemmerd wordt.

Omschrijving

Het woonhuis is opgetrokken op een rechthoekige plattegrond, over twee bouwlagen onder een afgeplat schilddak. De representatieve voorgevel, drie vensterassen breed, is aan de straatzijde gelegen en wordt geaccentueerd doordat de centrale partij als risaliet is vormgegeven. De risaliet wordt bekroond door een (gemetseld) fronton. Opvallend is de nagenoeg gelijkzijdige driehoek van het fronton. De ontsluiting, via een Ionische portico met balkon, wordt gevormd door een brede toegang met zijlichten. De vensteropening naar het balkon is in dezelfde breedtemaat gehouden als de vensters van de flankerende assen en is tevens op dezelfde wijze vormgegeven: met jaloezieën, een zesruits bovenlicht en een gemetselde sluitsteen. In het fronton ten slotte is een klein rond raam opgenomen. De vormgeving van de vensters is ook consequent toegepast aan de andere gevels, zij het dat de symmetrische plaatsing hier ondergeschikt is aan de functie van de binnenruimtes. Dat er wel gestreefd wordt naar een symmetrische compositie wordt duidelijk in de rechter zijgevel, waar op de verdieping een rond venster boven twee kleine smalle vensters, tussen twee vensters als boven beschreven, is geplaatst. Aan de linker zijgevel is asymmetrisch een houten serre-uitbouw ontworpen, voorzien van een geprofileerde kroonlijst en kleinruits roedenverdeling. Op de verdieping zijn de drie vensters weer op regelmatige afstand van elkaar. De achtergevel is op de begane grond praktisch ingedeeld, maar op de verdieping is de indeling met drie vensters weer symmetrisch.

Het classicistische voorkomen van de villa wordt versterkt door de in het metselwerk aangeduide hoekpilasters, die een hoofdgestel dragen, bestaande uit een architraaf met bloktandlijst en een kroonlijst. Deze wordt in het fronton voortgezet. In de kap zijn binnen de ordening van de vensterassen halfronde beëindigde dakkapellen geplaatst. Op de noklijnen van de kap zijn vierkante, gemetselde schoorstenen geplaatst.

Waardering

De villa naar een ontwerp van S.P. Rijnierse is architectuurhistorisch van belang als vroeg voorbeeld van de neoclassicistische landhuisarchitectuur, geïnspireerd op de zeventiende en achttiende-eeuwse Hollandse stijl, zoals die op landelijk niveau rond de eeuwwisseling in zwang raakte. De villa is cultuurhistorisch van belang als gaaf bewaard gebleven voorbeeld van een eigen woonhuis van een regionaal toonaangevend architect. De villa is gaaf in hoofdvorm en in detaillering.

Literatuur

Jannes de Haan, *Villaparken in Nederland. Een onderzoek aan de hand van het villapark Duin en Daal te Bloemendaal 1897-1940*, Haarlem 1986